

“โครงการพัฒนาสมรรถนะกำลังคนขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและชุมชนนวัตกรรมเชิงพื้นที่ที่เน้นการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย”

การพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาและการผลิตกำลังคนขั้นสูงด้าน ววน. เพื่อการขับเคลื่อนการพลิกโฉมสถาบันอุดมศึกษาตามกลุ่มยุทธศาสตร์ภายใต้โปรแกรม 16

ปฏิรูประบบการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (Reinventing University)

ประจำปีงบประมาณ 2565

(มีนาคม 65 – กุมภาพันธ์ 66)

จัดวางระบบงาน

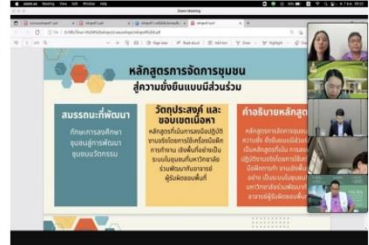
บ่มเพาะอ.นักพัฒนา
นวัตกรรมชุมชน

1. พัฒนาระบบการบริหารมหาวิทยาลัย ด้วยรูปแบบ Area-based University
2. ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับคนในชุมชนท้องถิ่น เพื่อสร้างให้ชุมชนเกิดการพัฒนายั่งยืน
3. พัฒนาอาจารย์ในมหาวิทยาลัยด้านการจัดการเรียนแบบหลักสูตรระยะสั้น Reskills Upskills ในชีวิตวิถีใหม่
4. พัฒนาอาจารย์นักพัฒนาและเพิ่มจำนวนนวัตกรรมชุมชน ทำงานร่วมกับหน่วยงานในชุมชนและท้องถิ่น

3

▶ การวิพากษ์หลักสูตรและเครื่องมือ (ผ่านออนไลน์ ZOOM Meeting) วันพฤหัสบดีที่ 29 กันยายน พ.ศ.2565 และ วันศุกร์ที่ 7 ตุลาคม พ.ศ.2565

4

ท่านสุวรรณี คำมั่น ที่ปรึกษา รมต. อว.

ท่านสมคิด จันทมฤก อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน

รองศาสตราจารย์ ดร.ชนะศึก นิษานนท์

การเป็นอาจารย์และผู้นำ
พัฒนาท้องถิ่นมีอาชีพ
ศึกษาดูงาน 1 วัน
บรรยาย,เสวนา 12 ชั่วโมง

เทคโนโลยี/นวัตกรรมเพื่อการสอน
การวิจัยเชิงพื้นที่ เพื่อพัฒนาชุมชน
การประชุมเชิงปฏิบัติการ 18 ชั่วโมง

การจัดการเรียนรู้แบบหลักสูตร
ระยะสั้นเพื่อสร้างทักษะใหม่
(Reskill) หรือพัฒนาทักษะเดิม
(Upskill) ในชีวิตวิถีใหม่

Experiential
Based Learning

การจัดการชุมชนสู่ความ
ยั่งยืนแบบมีส่วนร่วม
การปฏิบัติงานในพื้นที่ 4 วัน

E - Learning 25 ชั่วโมง
บรรยาย 6 ชั่วโมง

เสริมสร้างความรู้ ความ
เข้าใจด้านคุณลักษณะการ
จัดการเรียนรู้ การพัฒนา
เมืองและชุมชนอัจฉริยะ

สร้างแรงบันดาลใจและความ
มุ่งมั่นในการขับเคลื่อนงาน
พัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้
ของชุมชนท้องถิ่น

เสริมสร้างทักษะและฝึก
ปฏิบัติการใช้เครื่องมือ
เพื่อพัฒนาชุมชนท้องถิ่น

ฝึกใช้เครื่องมือ ฝึกปฏิบัติการ
ทำงานเชิงพัฒนาอย่างเป็น
ระบบ

หลักสูตร	ประเด็นการเรียนรู้	รูปแบบ	จำนวนชั่วโมง	ระยะเวลา
1. การจัดการเรียนรู้แบบหลักสูตรระยะสั้นเพื่อสร้างทักษะใหม่ (Reskills) หรือพัฒนาทักษะเดิม (Upskills) ในชีวิตวิถีใหม่ (New Normal)	1. การออกแบบหลักสูตรการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์	E - Learning	5 ชั่วโมง	พ.ย. - ธ.ค. 65
	2. การเรียนการสอนออนไลน์แบบเปิดเสรี	E - Learning	12 ชั่วโมง	
	3. กระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้ฝึกสอนงานและผู้ปฏิบัติงาน และการสื่อสารสำหรับอาจารย์	บรรยาย on-site	3 ชั่วโมง	
	4. The Fundamentals of Smart City	E - Learning	7 ชั่วโมง 20 นาที	
	5. ถอดบทเรียนต้นแบบชุมชนอัจฉริยะ	บรรยาย on-site	3 ชั่วโมง	
รวมระยะเวลาในการเรียนรู้			25 ชั่วโมง(E - Learning) + 6 ชั่วโมง (บรรยาย)	

7

หลักสูตร	ประเด็นการเรียนรู้	รูปแบบ	จำนวนชั่วโมง	ระยะเวลา
2. การเป็นอาจารย์และผู้นำพัฒนาท้องถิ่นมืออาชีพ	1. BCG และ SDGs กับงานพัฒนาชุมชนท้องถิ่น	บรรยาย on-site	3 ชั่วโมง	ธ.ค. 65 - ม.ค. 66
	2. ประสบการณ์ของผู้นำการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น	เสวนา	3 ชั่วโมง	
	3. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถอดบทเรียนงานพัฒนาท้องถิ่นกับมหาวิทยาลัยต้นแบบ	เสวนา	3 ชั่วโมง	
	4. การศึกษาดูงานชุมชนนวัตกรรม	ศึกษาดูงาน	1 วัน	
	5. ถอดบทเรียนจากการศึกษาดูงาน	on-site	3 ชั่วโมง	
รวมระยะเวลาในการเรียนรู้			1 วัน (ศึกษาดูงาน) + 12 ชั่วโมง (บรรยาย, เสวนา)	

8

 หลักสูตรพัฒนาอาจารย์นักพัฒนาและนวัตกรรมชุมชน 				
หลักสูตร	ประเด็นการเรียนรู้	รูปแบบ	จำนวนชั่วโมง	ระยะเวลา
3. เทคโนโลยี/นวัตกรรม เพื่อการสอนวิจัยเชิงพื้นที่ เพื่อพัฒนาชุมชน	1. การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาชุมชน (PAR)	บรรยาย on-site	3 ชั่วโมง	ธ.ค. 65 – ม.ค. 66
	2. การคิดเชิงออกแบบ และการมองอนาคตเชิงสังคม	บรรยาย on-site	3 ชั่วโมง	
	3. การจัดทำแผนธุรกิจเพื่อชุมชน (CBMC)	บรรยาย on-site	3 ชั่วโมง	
	4. การวางแผนและความเข้าใจเชิงลึกในชุมชน	บรรยาย on-site	3 ชั่วโมง	
	5. การถอดบทเรียน การทบทวนหลังปฏิบัติงาน เรื่องเล่าความสำเร็จ	บรรยาย on-site	3 ชั่วโมง	
	6. การวิเคราะห์ข้อมูลจาก Big Data	บรรยาย on-site	3 ชั่วโมง	
รวมระยะเวลาในการเรียนรู้			18 ชั่วโมง	

9

 หลักสูตรพัฒนาอาจารย์นักพัฒนาและนวัตกรรมชุมชน 				
หลักสูตร	ประเด็นการเรียนรู้	รูปแบบ	จำนวนชั่วโมง	ระยะเวลา
4. การจัดการชุมชนสู่ความยั่งยืนแบบมีส่วนร่วม	1. การวิเคราะห์และวางแผนขับเคลื่อนการพัฒนา	การลงพื้นที่ เพื่อฝึกปฏิบัติจริง (Smart Community)	4 วัน	ม.ค. – ก.พ. (ต้นเดือน ก.พ.) 66
	2. การวางแผนและขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชนนวัตกรรม			
	3. การสร้างภาคีเครือข่ายและขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชน			
	4. การถอดบทเรียนและจัดทำเรื่องเล่าความสำเร็จการพัฒนาชุมชนนวัตกรรม			
รวมระยะเวลาในการเรียนรู้			4 วัน (ปฏิบัติในพื้นที่)	

10

คู่มือความรู้/เครื่องมือการทำงานของอ.นักพัฒนา

11

การวางแผนและเข้าใจเชิงลึกในชุมชน
(Community Insight and Planning)

การมองอนาคตเชิงสังคม
(Social Foresight)

การจัดกระบวนการศึกษาดูงานชุมชน
นวัตกรรมตัวอย่าง (Observational
case study)

กระบวนการถอดบทเรียน การทบทวนหลังปฏิบัติงาน
เรื่องเล่าความสำเร็จ
(Lesson learned/ AAR/ Success story telling)

การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาชุมชน
(Participatory Action Research (PAR) for Community
Development)

การคิดเชิงออกแบบเพื่อสร้างเมืองและชุมชนอัจฉริยะ
(Design Thinking for Building Smart City)

กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถอดบทเรียนงานพัฒนาท้องถิ่น
กับมหาวิทยาลัยต้นแบบ (Knowledge sharing)

การจัดทำแผนธุรกิจเพื่อชุมชน
(Community Business Model Canvas: CBMC)

แผนการดำเนินงานขั้นต่อไป

12

- ▶ จัดฝึกอบรมพัฒนาศักยภาพและองค์ความรู้ของ
กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย อาจารย์ บุคลากร ของ
มหาวิทยาลัยและผู้นำชุมชน ด้วยหลักสูตรฯ
- ▶ ส่งเคราะห์จัดทำเครื่องมือการทำงานพัฒนาพื้นที่

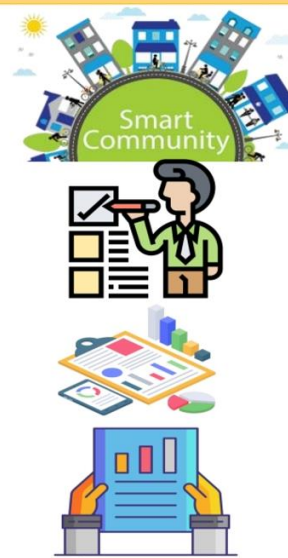

หลักสูตรการพัฒนาศักยภาพอาจารย์และผู้นำชุมชน
ภายใต้โครงการพัฒนาระบบองค์ความรู้และนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและ
ชุมชนนวัตกรรมเชิงพื้นที่ที่เน้นการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
จังหวัดปทุมธานี

- ▶ ลงพื้นที่ร่วมพัฒนาชุมชนอัจฉริยะ (Smart Community) จำนวน 20 ตำบล เพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งพาและจัดการตนเองอย่างเป็นระบบ
- ▶ ติดตาม ประเมินผล / สรุปรายงานผลการเกิดชุมชนอัจฉริยะ Smart Community
- ▶ รวบรวมผลการดำเนินโครงการเพื่อสังเคราะห์จัดทำรายงาน / Clip VDO
- ▶ ประชุมสรุปถอดบทเรียน ส่งรายงานฉบับสมบูรณ์ และปิดโครงการ

- ▶ การลงพื้นที่ดำเนินกิจกรรมการพัฒนาพื้นที่ จำนวน 48 กิจกรรม ผ่านการกระบวนกรมีส่วนร่วมในการพัฒนาร่วมกันระหว่างอาจารย์และบุคลากรของมหาวิทยาลัยกับชุมชน/ตำบล เพื่อสร้างนวัตกรรมชุมชนที่สามารถนำองค์ความรู้และทักษะไปถ่ายทอดสู่ชุมชน

จังหวัดปทุมธานี

ประกอบด้วย เทศบาลตำบลบางชะแยง เทศบาลตำบลบางเดื่อ เทศบาลตำบลบ้านใหม่ องค์การบริหารส่วนตำบลสวนพริกไทย เทศบาลตำบลคลองพระอุดม เทศบาลตำบลคูข่าง องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อเงิน เทศบาลตำบลระแหง องค์การบริหารส่วนตำบลกระแจะ องค์การบริหารส่วนตำบลคลองควาย องค์การบริหารส่วนตำบลเชียงรากน้อย องค์การบริหารส่วนตำบลท้ายเกาะ องค์การบริหารส่วนตำบลบึงกาสาม องค์การบริหารส่วนตำบลบึงข่าอ้อ องค์การบริหารส่วนตำบลศาลาครุ และองค์การบริหารส่วนตำบลคลองเจ็ด

จังหวัดปทุมธานี จำนวน 16 ตำบล

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 18 ตำบล

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนตำบลวังพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบลกกแก้ว บูรพา องค์การบริหารส่วนตำบลกระแจะ องค์การบริหารส่วนตำบลแคตก องค์การบริหารส่วนตำบลแคออก องค์การบริหารส่วนตำบลโคกช้าง องค์การบริหารส่วนตำบลช้างน้อย องค์การบริหารส่วนตำบลช้างเหล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลช้างใหญ่ องค์การบริหารส่วนตำบลเชียงรากน้อย องค์การบริหารส่วนตำบลบางไทร องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลี องค์การบริหารส่วนตำบลบางยี่โท องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านถึง องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเกาะ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแปง องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านม้า และองค์การบริหารส่วนตำบลไผ่พระ

จังหวัดสระแก้ว จำนวน 14 ตำบล

จังหวัดสระแก้ว

ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนตำบลสระแก้ว องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก่ง องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเกษม ตำบลเขาฉกรรจ์ องค์การบริหารส่วนตำบลเขาฉกรรจ์ องค์การบริหารส่วนตำบลพระเพลิง องค์การบริหารส่วนตำบลตาพระยา องค์การบริหารส่วนตำบลทัพราช องค์การบริหารส่วนตำบลทัพเสด็จ องค์การบริหารส่วนตำบลโนนหมากมูน บริหารส่วนตำบลตาหลวงโน องค์การบริหารส่วนตำบลวังใหม่ องค์การบริหารส่วนตำบลชัยมงคล องค์การบริหารส่วนตำบลเบญจรงค์ และ องค์การบริหารส่วนตำบลหันทราย